

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Bc. Michaela Matějovská

Název diplomové práce: **Race and Gender in the Selected Works of Toni Morrison**

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Alice Sukdolová, Ph.D.

Oponent diplomové práce: PhDr. Kamila Vránková, Ph.D.

- I. Cíl práce a jeho naplnění: 1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
- II. Struktura práce: 1. Logická, jasná a přehledná
- III. Práce s literaturou: 1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny, častá a výstižná práce s citacemi
- IV. Prezentace a interpretace dat: 1. Systematická, logická prezentace, originální a důsledná interpretace
- V. Formální stránka: 1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
- VI. Jazyk práce: a) Po stránce stylistické 1) výborná
b) Po stránce lexikálně-gramatické 1) výborná
- VII. Náročnost zpracování tématu: 1. Vysoká
- VIII. Přínosy práce: 1. Originální zpracování a názory, předkládá nová zjištění

Vyjádření oponenta diplomové práce:

Diplomová práce Michaely Matějovské nabízí pozoruhodnou a přínosnou analýzu náročného tématu a je výjimečná jak svým rozsahem (116 stran) a obdivuhodnou znalostí primární i sekundární literatury, tak zvláště hloubkou a šířkou interpretace románů, které srovnává s ohledem na rasovou a genderovou problematiku (*The Bluest Eye*, *Beloved*, *God Help the Child*). Mimořádné porozumění pro teoretický a historický kontext je spojeno s citem pro význam konkrétních motivů a se schopností vyjádřit množství zajímavých myšlenek poutavě a zároveň na vysoké odborné úrovni. Diplomantce se daří vystihnout jak skryté i zjevné vazby mezi příběhy Morrisonové a americkou kulturně historickou realitou (otrokářský systém, migrace, postavení žen a otázka jejich identity, černošské ženy a „double oppression“), tak i vazby mezi afroamerickou literaturou a magickým realismem.

K přednostem diplomantčina přístupu patří zejména citlivý, tvůrčí a originální přístup k literární interpretaci, který se odráží v přesvědčivých portrétech černošských hrdinek, jejich vztahů a jejich osamělosti (zejména Sethe a Pecoly). Vlastní analýze předchází přínosný a podnětný rozbor teoretických východisek práce: první kapitola je věnována charakteristice afroamerické literární tradice a Harlemské renesance 20. a 30. let 20. století, s ohledem na ženský pohled na literaturu. Následující kapitoly přibližují osobnost a dílo Toni Morrisonové, přičemž pozornost je soustředěna na hlavní témata spisovatelčiných románů: rasa a rasismus, gender s důrazem na mateřství, migrace a otroctví a konkrétní rysy africké kultury.

Hlavní část práce nabízí podrobnou psychologickou analýzu klíčových situací ve vybraných románech s cílem ukázat příčiny a následky traumatické zkušenosti; zvláště pak destruktivní vliv traumatu na rodinné vztahy mezi muži a ženami i rodiči a dětmi. Nejdůležitější částí práce jsou právě tyto interpretace, zaměřené na absurdnost rasismu, na význam dětství pro vnímání individuální identity, na zkušenost odlišnosti/jinakosti (otherness) i na funkci symbolů.

Diplomovou práci Michaely Matějovské je třeba ocenit po stránce obsahové, formální i jazykové - práce je psána výbornou angličtinou. Podnětnost a přehlednost textu spolu s velkým množstvím odkazů k primární i sekundární literatuře stvrzuje diplomantčinu schopnost skutečně vědeckého bádání a zpracování poznatků, i srozumitelného předání výsledků práce čtenářům. Závěrem bych chtěla vyzdvihnout jednotné tematické zaměření všech kapitol i diplomantčin zájem o zvolenou problematiku, hloubku a pronikavost myšlenek, a v neposlední řadě všestrannost i odvahu, se kterou si vybrala obtížné a rozsáhlé téma. Její nadprůměrná mezioborová analýza je tak nesporným přínosem pro všechny, kdo se zajímají o afroamerickou literaturu a obecně o propojení literatury se skutečností.

Práce splňuje všechny požadavky kladené na tento typ prací, a velmi ráda ji proto doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: 1. výborně

Otázky k obhajobě:

Můžeme v díle Toni Morrisonové nalézt přesah, který umožňuje vnímat dobově a místně podmíněné rasové a genderové napětí v univerzálním měřítku?

S kterými postavami z Vámi analyzovaných děl se podle Vás může současný čtenář nejvíce ztotožnit?

Podpis oponenta diplomové práce:*Kamila Vránková*.....

Datum: 17. 5. 2023